

శ్రీః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

శ్రీమద్వాల్మీకీయరామాయణం

॥ సుందరకాండం ॥

సప్తషష్ఠితమః సర్గః

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan of śrīraṅgam

*This was typeset using L^AT_EX, skt, Itrans, and the **Tikanna** font.

శ్రీః
శ్రీసీతారామాభ్యాం నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
॥ సుందరకాండం ॥
సప్తషష్ఠితమః సర్గః

హనుమతా శ్రీరామం ప్రతి సీతాసందేశస్య శ్రావణం

ఏవముక్తస్తు హనుమాన్ రాఘవేణ మహాత్మనా |
సీతాయా భాషితం సర్వం న్యవేదయత రాఘవే || 5.67.1 ||

ఇదముక్తవతీ దేవీ జానకీ పురుషర్షభ |
పూర్వవృత్తమభిజ్ఞానం చిత్రకూటే యథాతథం || 5.67.2 ||

సుఖసుప్తా త్వయా సార్థం జానకీ పూర్వముత్థితా |
వాయసః సహసోత్పత్య విదదార స్తనాంతరం || 5.67.3 ||

పర్యాయేణ చ సుప్తస్త్వం దేవ్యంకే భరతాగ్రజ |
పునశ్చ కిల పక్షీ స దేవ్యా జనయతి వ్యథా || 5.67.4 ||

తతః పునరుపాగమ్య విదదార భృశం కిల |
తతస్త్వం బోధితస్తస్యాః శోణితేన సముక్షితః || 5.67.5 ||

వాయసేన చ తేనైవం సతతం బాధ్యమానయా |
బోధితః కిల దేవ్యా త్వం సుఖసుప్తః పరంతప || 5.67.6 ||

తాం చ దృష్ట్వా మహాబాహో దారితాం చ స్తనాంతరే |
ఆశీవిష ఇవ క్రుద్ధస్తతో వాక్యం త్వమూచివాన్ || 5.67.7 ||

నఖాగ్రైః కేన తే భీరు దారితం వై స్తనాంతరం |
కః క్రీడతి సరోషేణ పంచవక్త్రేణ భోగినా || 5.67.8 ||

నిరీక్షమాణః సహసా వాయసం సముదైక్షథాః |
నఖైః సరుధిరైస్తీక్ష్ణస్తామేవాభిముఖం స్థితం || 5.67.9 ||

సుతః కిల స శక్రస్య వాయసః పతతాం వరః |
ధరాంతరగతః శీఘ్రం పవనస్య గతౌ సమః || 5.67.10 ||

తతస్తస్మిన్ మహాబాహో కోపసంవర్తితేక్షణః |
వాయసే త్వం వ్యధాః క్రూరాం మతిం మతిమతాం వర || 5.67.11 ||

స దర్భసంస్తరాద్ గృహ్య బ్రహ్మస్త్రైణ న్యయోజయః |
స దీప్త ఇవ కాలాగ్నిర్జ్వాలాభిముఖః ఖగం || 5.67.12 ||

స త్వం ప్రదీప్తం చిక్షేప దర్భం తం వాయసం ప్రతి |
తతస్తు వాయసం దీప్తః స దర్భోఽనుజగామ హా || 5.67.13 ||

భీతైశ్చ సంపరిత్యక్తః సురైః సర్వైశ్చ వాయసః |
త్రీ లోకా సంపరిక్రమ్య త్రాతారం నాధిగచ్ఛతి || 5.67.14 ||

పునరప్యగతస్తత్ర త్వత్సకాశమరిందమ |
త్వం తం నిపతితం భూమౌ శరణ్యః శరణాగతం || 5.67.15 ||

వధార్హమపి కాకుత్స్థ కృపయా పరిపాలయః |
మోఘమస్త్రం న శక్యం తు కర్తుమిత్యేవ రాఘవ || 5.67.16 ||

భవాంస్తస్యాక్షి కాకస్య హినస్తి స్మ స దక్షిణం |
రామ త్వాం స నమస్కృత్య రాజ్ఞో దశరథస్య చ || 5.67.17 ||

విస్మృష్టస్తు తదా కాకః ప్రతిపేదే స్వమాలయం |
ఏవమస్త్రవిదాం శ్రేష్ఠః సత్త్వవాంఛీలవానపి || 5.67.18 ||

కిమర్థమస్త్రం రక్షః సు న యోజయసి రాఘవ |
న దానవా న గంధర్వా నాసురా న మరుద్గణాః || 5.67.19 ||

తవ రామ రణే శక్తాస్తథా ప్రతిసమాసితుం |
తవ వీర్యవతః కశ్చిన్మయి యద్యస్తి సంభ్రమః || 5.67.20 ||

క్షిప్రం సునిశితైర్బాణైర్వన్యతాం యుధి రావణః |
భ్రాతురాదేశమాజ్ఞాయ లక్ష్మణో వా పరంతపః || 5.67.21 ||

స కిమర్థం నరవరో న మాం రక్షతి రాఘవః |
శక్తౌ తో పురుషవ్యాఘ్రౌ వాయ్వగ్నిసమతేజసౌ || 5.67.22 ||

సురాణామపి దుర్ధరో కిమర్థం మాముపేక్షతః |
మమైవ దుష్కృతం కించిన్మహదస్తి న సంశయః || 5.67.23 ||

సమర్థౌ సహితౌ యన్మాం న రక్షతే పరంతపౌ |
వైదేహ్యో వచనం శ్రుత్వా కరుణం సాధుభాషితం || 5.67.24 ||

పునరప్యహమార్యాం తామిదం వచనమబ్రువం |
త్వచ్ఛోకవిముఖో రామో దేవి సత్యేన తే శపే || 5.67.25 ||

రామే దుఃఖాభిభూతే తు లక్ష్మణః పరితప్యతే |
కథంచిద్ భవతీ దృష్టౌ న కాలః పరిశోచితుం || 5.67.26 ||

అస్మిన్ ముహూర్తే దుఃఖానామంతం ద్రక్ష్యసి భామిని |
తావుభౌ నరశార్దూలౌ రాజపుత్రౌ పరంతపౌ || 5.67.27 ||

త్వద్ధర్మనకృతోత్సాహౌ లంకాం భస్మీకరిష్యతః |
హత్వా చ సమరే రౌద్రం రావణం సహబాంధవం || 5.67.28 ||

రాఘవస్తావం వరారోహే స్వపురీం నయితా ధ్రువం |
యత్ తు రామో విజానీయాదభిజ్ఞానమనిందితే || 5.67.29 ||

ప్రీతినంజననం తస్య ప్రదాతుం తత్ త్వమర్హసి |
సాభివీక్ష్య దిశః సర్వా వేణ్యుద్గ్రధనముత్తమం || 5.67.30 ||

ముక్త్యా వస్త్రాద్ దదౌ మహ్యాం మణిమేతం మహాబల |
ప్రతిగృహ్యా మణిం దోర్భ్యాం తవ హేతో రఘుప్రియ || 5.67.31 ||

శిరసా సంప్రణమ్యైనామహమాగమనే త్వరే |
గమనే చ కృతోత్సాహమవేక్ష్య వరవర్ణినీ || 5.67.32 ||

వివర్ధమానం చ హి మామువాచ జనకాత్మజా |
అశ్రుపూర్ణముఖీ దీనా బాష్పగద్గదభాషిణీ || 5.67.33 ||

మమోత్పతనసంభ్రాంతా శోకవేగసమాహతా |
మామువాచ త తః సీతా సభాగ్యోఽసి మహాకపే || 5.67.34 ||

యద్ ద్రక్ష్యసి మహాబాహుం రామం కమలలోచనం |
లక్ష్మణం చ మహాబాహుం దేవరం మే యశస్వినం || 5.67.35 ||

సీతయాప్యేవముక్తోఽహమబ్రువం మైథిలీం తథా |
పృష్టమారోహ మే దేవి క్షిప్రం జనకనందిని || 5.67.36 ||

యావత్తే దర్శయామ్యద్య ససుగ్రీవం సలక్ష్మణం |
రాఘవం చ మహాభాగో భర్తారమసితేక్షణే || 5.67.37 ||

సాబ్రవీన్మాం తతో దేవీ నైష ధర్మో మహాకపే |
యత్తే పృష్టం సిషేవేఽహం స్వవశా హరిపుంగవ || 5.67.38 ||

పురా చ యదహం వీర స్పృష్టా గాత్రేషు రక్షసా |
తత్రాహం కిం కరిష్యామి కాలేనోపనిపీడితా || 5.67.39 ||

గచ్ఛ త్వం కపిశార్దూల యత్ర తౌ నృపతేః సుతౌ |
ఇత్యేవం సా సమాభాష్య భూయః సందేష్టుమాస్థితా || 5.67.40 ||

హనూమన్ సింహసంకాశౌ తావుభౌ రామలక్ష్మణౌ |
సుగ్రీవం చ సహామాత్యం సర్వాన్ బ్రూయా అనామయం || 5.67.41 ||

యథా చ స మహాబాహుః

మాం తారయతి రాఘవః |

అస్మాద్ దుఃఖాంబుసంరోధాత్

తత్ త్వమాఖ్యాతుమర్హసి || 5.67.42 ||

ఇమం చ తీవ్రం మమ శోకవేగం

రక్షోభిరేభిః పరిభర్తనం చ |

బ్రూయాస్తు రామస్య గతః సమీపం

శివశ్చ తేఽధ్వాస్తు హరిప్రవీర || 5.67.43 ||

ఏతత్ తవార్యా నృప సంయతా సా

సీతా వచః ప్రాహ విషాదపూర్వం |

ఏతచ్ఛ బుద్ధ్వా గదితం యథా త్వం

శ్రద్ధత్స్వ సీతాం కుశలాం సమగ్రాం || 5.67.44 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే సుందరకాండే సప్తషష్ఠితమః సర్గః ||